Skolinspektionen

Beslut

2013-12-18

Dnr 44-2013:6570

Göteborgs kommun

goteborg@goteborg.se

info.lindholmen@educ.goteborg.se

Rektor vid Lindholmens tekniska gymnasium 2

Jessica.thompson@educ.goteborg.se

Tillsynsbeslut för gymnasieskola

efter kvalitetsgranskning av undervisning på yrkesprogram vid Lindholmens tekniska gymnasium 2 i Göteborgs kommun

Tillsynsfråga vid Lindholmens tekniska gymnasium 2 efter kvalitetsgranskning av undervisning på yrkesprogram

Bakgrund

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av undervisning på yrkesprogram under hösten 2013 och våren 2014. Granskningen vid Lindholmens tekniska gymnasium skolenhet 2 i Göteborgs kommun ingår i detta projekt. På skolan granskades undervisningen i årskurs 2 på det industritekniska programmets inriktning svetsteknik.

Lindholmens tekniska gymnasium 2 besöktes den 20-22 november år 2013. Ansvariga inspektörer har utredaren Henrik Frykman och juristen Magnus Jonasson varit. I samband med kvalitetsgranskningen har även sådana brister i verksamheten uppmärksammats att det har föranlett ett separat tillsynsbeslut i särskild ordning, vilket redovisas i detta beslut.

Beslut

Föreläggande

Den beskrivna bristen som Skolinspektionen konstaterat finns vid det industritekniska programmet på Lindholmens tekniska gymnasium 2 måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 24 februari 2014 att avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömningsområde: Särskilt stöd

När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömningsområdet Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler detta till rektorn (3 kap. 8 § skollagen).
- Rektorn ser till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § skollagen).
- Åtgärdsprogram beslutas av rektorn och där anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap 9 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning

Göteborgs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet särskilt stöd.

- Särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.
- När det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska rektor se till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven visar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur

åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Enligt rektorn för Lindholmens tekniska gymnasium 2 arbetar skolenheten utifrån en dokumenterad rutin när det gäller arbetsgång vid särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av rutinen i fråga; ett dokument benämnt *"Beskrivning av skolans arbetsgång – särskilt stöd – Åtgärdstrappan"*. Av dokumentet framgår att en lärare som befarar att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, som ett första steg ska skriva en överenskommelse med eleven, bland annat om vad som ska göras och hur. Det inledande steget omfattar också att den ansvarige elevhandledaren (elevens mentor) informeras och eventuellt också att elevens vårdnadshavare kontaktas. Det inledande steget innefattar dock inte den anmälan till rektorn som skollagen föreskriver när det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt rutinen är det istället först när läraren konstaterat att överenskommelsen eventuellt inte har gett önskat resultat som elevhandledaren ansvarar för att kontakta elevhälsan som i sin tur informerar rektorn.

Oavsett eventuella brister i ovannämnda rutin i förhållande till skollagens bestämmelser framgår av intervjuer med lärare att den bara har haft begränsat genomslag i verksamheten. Lärarna uppger att de inte jobbar efter rutinen och beskriver istället sinsemellan olika sätt att agera när det befaras att en elev riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Någon uppger sig lösa det särskilda stödet själv utan att kontakta vare sig rektorn eller någon annan, medan en annan lärare säger sig gå till specialpedagogen snarare än rektorn.

I den kvalitetsgranskning som föranlett det här tillsynsbeslutet har Skolinspektionen följt elever i årskurs 2 vid det industritekniska programmets inriktning svetsteknik. Samtliga av dessa elever fick betyget F i årskurs 1 i kurserna svenska 1 och matematik 1 a. Trots detta har det bara för några av eleverna utarbetats åtgärdsprogram och då bara i matematik. Det är också det enda ämne där eleverna har fått någon form av särskilda stödåtgärder insatta. Det särskilda stödet sattes dock in så pass sent under kursen att ingen av eleverna klarade att nå upp till betyget E. Någon av eleverna hade också fått F i betyg i engelska 5 utan att åtgärdsprogram har utarbetats eller några särskilda stödåtgärder satts in. Rektorn säger sig bara ha fått signaler om att det fanns elever som riskerade att inte uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås i matematik 1a och inte i något annat ämne.

De åtgärdsprogram som ändå utarbetats för eleverna i fråga är bristfälliga i flera avseenden. De beskriver inte elevernas individuella behov, det framgår

inte när de har upprättats och de åtgärder som beskrivs är identiska oavsett elev.

Enligt elevhälsan dröjer lärare ofta med att signalera till dem att det finns elever som riskerar att inte nå upp till de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt lärarna tar det lång tid från det att de signalerar till dess att rektorn ser till att utredning av elevernas behov av särskilt stöd genomförs. För närvarande riskerar flera av de elever som går årskurs 2 på svetsinriktningen betyget F i några gymnasiegemensamma ämnen. Den ansvarige läraren uppger att detta anmäldes till rektorn redan sex veckor före Skolinspektionens besök. Några utredningar av dessa elevers eventuella behov av särskilt stöd i de aktuella ämnena hade inte inletts vid Skolinspektionens besök.

Det som i praktiken händer majoriteten av de elever som får F i en kurs är att de erbjuds att läsa om kurserna genom så kallade omläsningskurser. Elevhälsans personal upplever det som ett problem att de resurser som finns för särskilt stöd i så pass hög utsträckning används först efter det att eleverna har fått F på en kurs och inte sätts in i ett tidigare skede, att elevernas behov av särskilt stöd inte utreds och att det därför inte sätts in särskilda stödåtgärder utifrån vad som skulle ha framkommit av en sådan utredning.

Utredningen visar att särskilt stöd vid Lindholmens tekniska gymnasium 2 inte ges i den omfattning och på det sätt som eleverna behöver och har rätt till. Utredningen visar också att det saknas korrekta och fungerande rutiner för att till rektorn anmäla befarat behov av särskilt stöd. Utredningen indikerar vidare att rektor inte alltid skyndsamt initierar utredning och beslutar om att åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte utarbetas vid signaler om att elever riskerar att inte nå kunskapskraven. För de elever som för närvarande riskerar F i några gymnasiegemensamma ämnen hade utredningar exempelvis inte initierats vid Skolinspektionens besök, trots att den ansvariga läraren uppger att rektorn meddelats flera veckor tidigare. Syftet med ett åtgärdsprogram är, enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009/10 s. 290), att det ska vara ett pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal t.ex. i elevhälsan, eleven och i förekommande fall vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna. Utredningen visar dock att skolenheternas åtgärdsprogram inte lever upp till författningarnas krav. Därmed minskar förutsättningarna för åtgärdsprogrammen att vara ett effektivt verktyg i processen med att ge elever särskilt stöd. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därmed att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen

Beskrivning av Lindhomens tekniska gymnasium 2

Lindholmens tekniska gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Göteborgs kommun. Utbildningen vid skolan omfattar El- och energiprogrammet, Sjöfartsprogrammet, Industritekniska programmet, Teknikprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet samt introduktionsprogram. Vid skolan går nästan 1100 elever. Skolenhet 2 vid Lindholmens tekniska gymnasium leds av en rektor och omfattar det Industritekniska programmet och VVS-och fastighetsprogrammet.

I ärendets slutliga handläggning har jurist Magnus Jonasson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist

Lena Dahlquist
Enhetschef

Henrik Frykman

Henrik Frykman
Utredare/Föredragande